

tionens effektive funktion. De forrettigheder, som udkastet forudså, fandtes at være betydeligt mere vidtgående end nødvendigt, når det blev taget i betragtning, at observatørrepræsentationers opgaver var at observere, ikke at repræsentere (Frankrig). Denne tankegang fandt også udtryk i det svenske indlæg, hvori det udtaltes, at den opgave, der forelå, snarere bestod i at indskrænke end i at udvide de diplomatiske privilegier.

Udviklingslandene fandt på den anden side, at udkastet stort set var tilfredsstillende, og koncentrerede sig især om kommissionens bemærkninger om universalitetsprincippet og om mulighederne for at løse „micro-staternes“ repræsentationsproblemer. Set på denne baggrund kritiserede de, at der ikke i traktatudkastet var automatisk adgang for et land til at opnå observatørstatus.

Østlandene hæftede sig især ved udkastets bestemmelser om immuniteter, som de f. eks. med hensyn til lokalers ukrænkelighed ikke fandt vidtgående nok.

Sverige, støttet af bl. a. Holland og Danmark, fandt, at det ville være mere hensigtsmæssigt at udforme reglerne om forholdet mellem stater og internationale organisationer som en international kodeks fremfor som en egentlig traktat. En kodeks ville være af vejledende karakter og gøre det muligt at afslutte individuelle aftaler med værtslandet, hvorved man ville kunne sikre en mere smidig tilpasning til de særlige forhold, der gør sig gældende for de forskellige typer af internationale organisationer.

Næsten alle lande var enige om at fremhæve værdien af Folkeretskommissionens arbejde, især på baggrund af at hverken FN-pagten eller hovedkvartersaftalen indeholder bestemmelser på dette område, som altså hidtil kun har været reguleret af praksis.

På baggrund af, at traktatudkastet er udsendt til medlemsstaterne til kommentering, blev der ikke i udvalget foretaget nogen gennemgang af bestemmelserne. Følgende bestemmelser blev imidlertid genstand for særlig omtale:

Artikel 52 (om adgangen til at opnå observatørstatus). Udviklingslandene og visse østlande kritiserede, at bestemmelsen om at lade organisationens egen praksis være afgø-

rende ikke gav automatisk ret til opnåelse af observatørstatus. Dette svarede til den amerikanske opfattelse, hvorefter ordet „may“ — med rette — angav, at en sådan ret ikke eksisterede; uanset betydningen af universalitetsprincippet var dette princip efter USA's opfattelse ikke fastslået for FN's vedkommende, hvilket fremgik af pagtens artikel 4. Den hollandske repræsentant kritiserede derimod, at artikel 52 efter hollandsk opfattelse giver en ret til opnåelse af observatørstatus.

Artikel 83 (om det forhold, at en delegation kun kan repræsentere een stat). I det danske indlæg, (bilag 26) sattes spørgsmålstegn ved rimeligheden af denne bestemmelse, der fandtes at være ude af takt med den internationale udvikling henimod større samarbejde eller integration mellem regionale grupper af lande. Dette synspunkt blev støttet bl. a. af Kenya og New Zealand.

Artikel 94 (om ukrænkeligheden af lokaler tilhørende delegationer til organisationer og konferencer). Efter østlandenes opfattelse udgjorde denne artikels bestemmelser om, at adgang til lokaler kunne skaffes i tilfælde af ildebrand eller anden ulykke, en urimelig indskrænkning i beskyttelsen. Artiklen burde omformes i overensstemmelse med Wienerkonventionens artikel 22.

Artikel 100 (om fritagelse for opholdsstatens jurisdiktion). Denne artikel var af folkeretskommissionen udformet med to alternative formuleringer, hvoraf formulering a) gav den videste jurisdiktionsfritagelse. Denne støttedes af samtlige østlande samt Uruguay og Kenya. De vestlige lande, der udtalte sig, gik alle ind for formulering b).

II. *Staters succession.*

Den af den specielle rapportør, Sir Humphrey Waldoek udarbejdede rapport om staters succession i traktater med tilhørende artikeludkast blev af næsten alle lande fremhævet som et værdifuldt arbejde. Adskillige lande udtalte herunder, at de kunne tilslutte sig, at spørgsmålet blev behandlet som led i den generelle folkeretlige traktatret.

Rapportøren havde udarbejdet en definition af successionsbegrebet og generelle retningslinier for det omfang, hvori en ny stat var berettiget eller forpligtet til at betragte